

Lupa poiketa lepakkoja koskevista luonnonsuojelulain 70 §:n mukaisista rauhoitussäännöksistä

HAKIJA

Luonnontieteellinen keskusmuseo
luonnontieteellinenmuseo@helsinki.fi

VIREILLE

21.6.2024

HAKEMUS

Luonnontieteellinen keskusmuseo hakee seuraaville henkilöille lupaa pyydystä luonnonsuojelulain 70 §:n 1 kohdan kiellosta poiketen, sen piiriin kuuluvia lepakoita lajinmääritystä ja rengastusta varten Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen toimialueella.

- [REDACTED]
- [REDACTED]

Lepakoita voidaan pyydystä suoraan päiväpiiloistaan tai niiden saalistusalueilla verkoilla tai harppupydyksellä. Lepakoita voidaan pyydystä lajinmääritystarkoituksissa myös ilman rengastamista.

Luvan tarve liittyy erityisesti elokuussa 2024 Suomen lepakkotieteellisen yhdistyksen järjestämään lepakkoleiriin, jonka aikana tehdään selvitystä lepakoiden esiintymisestä akustisin menetelmin sekä lepakoita pyydystämällä ja mahdollisesti rengastamalla. Soveltuvien pyyntipaikkojen löytämiseksi tehdään yhteistyötä Metsähallituksen sekä paikallisten luontoharrastajien kanssa. Hakemuksen liitteisiin kuuluvat lepakkoleirin ja lajistoselvitysten kuvaukset.

Merkinnäissä noudatetaan lepakoiden pyydystystä ja merkintää koskevia ohjeita, jotka Ympäristöministeriö pyysi museota laatimaan EUROBATS-sopimuksen Resoluution 4.9 mukaisesti. Ohjeet on päivitetty 3/2022 ja toimitettu kaikkiin ELY-keskuksiin.

Rengastuksessa käytetään ainoastaan museon tuottamia merkkejä. Pyydystetyt lepakot päästetään vapaiksi välittömästi merkinnän jälkeen.

30.7.2024

Rengastuksista raportoidaan Luonnontieteellisen keskusmuseon Rengastustoimistoon.

Museon käsityksen mukaan tutkimukset eivät hankesuunnitelmien mukaisesti toteutettuina vaaranna lepakoiden suotuisaa suojelun tasoa, eikä käytössä ole muuta tyydyttävää ratkaisua vastaavan tiedon saamiseksi.

Lupaa anotaan ajalle 1.8.2024–31.12.2024.

Hakija pyytää, että lupa olisi voimassa heti päätöksen saavuttua hakijalle, mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

VÄLITOIMENPITEET

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus on 22.7.2024 lähettänyt hakijalle sähköpostitse lisäselvityspyynnön selvittääkseen, koskeeko hakemus myös poikkeusta luonnonsuojelulain 87 §:n mukaisesta hallussapitokiellosta. Hakija on antanut pyydetyn selvityksen sähköpostitse 24.7.2024 kertoen, että hakemus koskee ainoastaan luonnonsuojelulain 70 §:n 1 kohdan kiellosta poikkeamista.

POHJOIS-POHJANMAAN ELINKEINO- LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus myöntää haetun luvan seuraavin ehdoin:

- 1) Lupa on voimassa Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueella 1.8.2024–31.12.2024;
- 2) Lupaa saavat käyttää vain [REDACTED] a [REDACTED];
- 3) Lupa oikeuttaa pyydystämään ja rengastamaan lepakoita. Lupa koskee päätöksen liitteessä 1 mainittuja lepakkolajeja;
- 4) Lepakoita saavat käsitellä vain henkilöt, joilla on voimassa oleva Helsingin yliopiston Luonnontieteellisen keskusmuseon Rengastustoimiston myöntämä rengastajakortti;
- 5) Lepakoita pyydystettäessä ja käsiteltäessä tämä lupa tai sen kopio on pidettävä mukana ja esitettävä vaadittaessa valvontaan oikeutetulle henkilölle;
- 6) Lepakoiden merkinnässä ja käsittelyssä noudatetaan Luonnontieteellisen keskusmuseon laatimia EUROBATS-sopimuksen Resoluution 4.9 mukaisia ohjeita;
- 7) Lepakoiden pyydystyksen ja käsittelyn tulee olla sellaista, että se ei aiheuta vahinkoa käsiteltäville eläimille. Lepakot on vapautettava välittömästi lajin määrityksen tai rengastuksen jälkeen;
- 8) Toimittaessa lepakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikoissa on vältettävä kaikkea ylimääräistä häiriötä lepakoilta ja toiminta on

30.7.2024

lopetettava välittömästi, jos se aiheuttaa häiriötä yhdyskunnassa lepakkoille epäsuotuisissa sääolosuhteissa;

- 9) Toimittaessa perustetuilla suojelualueilla tai alueilla, joiden eläimistö on rauhoitettu erityisillä määräyksillä, tarvitaan tämän luvan lisäksi ELY-keskuksen lupa (yksityisten omistamalla maalla, YSA-alueet) tai alueen haltijan (valtion maalla yleensä Metsähallitus) lupa. Näillä alueilla on noudatettava lisäksi alueen rauhoitusmääräyksiä ja niitä ehtoja, joita toimivaltainen luvanantaja asettaa;
- 10) Hakijan on toimitettava 31.12.2024 mennessä ELY-keskukselle selvitys tämän luvan mukaisista toimista. Selvityksestä tulee käydä ilmi pyydystettyjen ja käsiteltyjen lepakoiden määrät lajeittain sekä koordinaateilla tai kartalla merkittynä paikat, joissa lepakot pyydystettiin. Käytetty koordinaattijärjestelmä on ilmoitettava raportissa. Selvityksen voi toimittaa sähköisesti taulukkomuodossa täydennettynä kartoilla, jos taulukossa ei käytetä koordinaatteja paikan ilmaisemiseen. Selvitys toimitetaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla POPELY/2316/2024 varustettuna

PERUSTELUT

Kaikki Suomessa esiintyvät lepakot ovat luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n 1 mom. nojalla rauhoitettuja. Lisäksi kaikki Suomessa tavatut lepakot ovat luonnonsuojelulain 78 §:ssä tarkoitettuja luontodirektiivin liitteen IV (a) tiukkaa suojelua edellyttäviä lajeja.

Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin yksilöiden tahallinen tappaminen tai pyydystäminen, ottaminen haltuun ja tahallinen vahingoittaminen sekä tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla tai muutoin niiden elämänsäkierron kannalta tärkeillä paikoilla on kielletty.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaisesti myöntää luvan poiketa 70 §:ssä säädetystä, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Luonnonsuojelulain 78 §:ssä tarkoitettujen tiukkaa suojelua edellyttävien eliölajien osalta poikkeamisen edellytyksenä on 83 §:n 1 momentissa säädetyn lisäksi, ettei sille ole muuta tyydyttävää ratkaisua, ja että poikkeus on tarpeen:

- 1.) luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelemiseksi tai luontotyyppien säilyttämiseksi;

30.7.2024

- 2.) erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi, jotka koskevat viljelmiä, karjankasvatusta, metsiä, kalataloutta tai vesistöjä taikka muuta omaisuutta;
- 3.) kansanterveyttä tai yleistä turvallisuutta koskevista taikka muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle;
- 4.) näiden eliölajien tutkimus- ja koulutus-, uudelleensijoittamis- tai uudelleenistuttamistarkoituksessa taikka näiden tarkoitusten kannalta tarvittavien lisääntymistoimenpiteiden vuoksi, mukaan lukien kasvien keinotekoinen lisääminen.

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n edellytykset, ja poikkeuslupa myönnetään tutkimus- ja koulutustarkoitukseen.

Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry (SLTY) järjestää jäsenilleen sekä pitkäaikaisille saksalaisille yhteistyökumppaneille lepakkoaiheisen leirin 13.–16.8.2024 Kuusamossa. Leirin tavoitteena on jakaa yhdistyksen jäsenille tietoa lepakoista, niiden havainnoinnista ja tutkimisesta sekä samalla kerätä uutta havaintotietoa leirin kohdealueen lepakkolajistosta. Tietoja Koillismaan lepakkolajistosta on melko vähän, ja ne painottuvat pääasiassa lähinnä detektorihavaintoihin.

Luvan mukainen toiminta tuottaa luonnonsuojelun kannalta tärkeää tietoa lepakoiden esiintymisestä ja levinneisyydestä sekä lisää tiedonjakoa lepakoihin liittyen koulutustarkoituksessa, eikä sille ole muuta tyydyttävää ratkaisua.

Liitteessä 1 mainituista lajeista vain osaa tiedetään esiintyvän Pohjois-Pohjanmaan maakunnan alueella. Lupa koskee kuitenkin kaikkia liitteen 1 lajeja, koska lepakoiden esiintymisestä Suomessa tiedetään verrattain vähän.

Pyydystetyt ja käsitellyt lepakkoyksilöt vapautetaan välittömästi lajin määrityksen tai rengastuksen jälkeen ja toiminta lopetetaan, jos se aiheuttaa pidempiaikaista häiriötä yhdyskunnissa. Näin toimien luvan mukainen toiminta ei heikennä lepakoiden suojelutasoa Suomessa, Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa tai paikallisesti.

PÄÄTÖKSEN VOIMAANTULO

Luvan mukaiset toimet liittyvät hankkeeseen, jossa kerätään tietoa heikosti tunnetuista lajeista ja niiden levinneisyydestä. Tietoja hyödynnetään

30.7.2024

luonnonsuojelutehtävissä. Yleisen edun mukaista on, että tietoja saadaan kerättyä mahdollisimman kattavasti ja siihen on käytettävissä koko potentiaalinen inventointikausi. Tämän takia päätöksen täytäntöönpanoa ei voida yleisen edun vuoksi lykätä.

Edellä olevan johdosta Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päättänyt lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 122 § 3 momentin 3 kohdan nojalla, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 5 §, 9 §, 69 §, 70 §, 75 §, 78 §, 83 § ja 121 § 3 momentti

Luontodirektiivi (97/62/EY) artikla 1, 16 artikla kohta 1, liite IV (a)

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 § 3 momentti 3 kohta

ASIANKIRJAN HYVÄKSYNTÄ

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Veli-Matti Kangas ja ratkaissut yksikön päällikkö Eero Melantie. Asian valmisteluun on lisäksi osallistunut ylitarkastaja Mira Sassi.

Lisätietoja päätöksestä antaa tarvittaessa ylitarkastaja Veli-Matti Kangas, veli-matti.kangas@ely-keskus.fi

MAKSUA KOSKEVA PÄÄTÖS

Maksuitta

Luonnonsuojelua edistävään tutkimus- tai opetustarkoitukseen myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

Valtioneuvoston asetus (1357/2022) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus liitteenä.

30.7.2024

POPELY/2316/2024

LIITTEET

Liite 1: Luettelo lepakkolajeista, joita lupa koskee
Asiakirjan sähköinen hyväksymismerkintä
Valitusosoitus

TIEDOKSIANTO

Hakija (sähköpostitse)
Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri (sähköpostitse)
Pohjois-Pohjanmaan kunnat (sähköpostitse)

TIEDOKSI SÄHKÖPOSTITSE

Ympäristöministeriö / Lymo
Suomen ympäristökeskus
Suomen lepakkotieteellinen yhdistys ry
Metsähallitus, Pohjanmaa-Kainuun luontopalvelut

PÄÄTÖKSEN YLEISTIEDOKSIANTO

Tämä päätös annetaan tiedoksi hallintolain (434/2003) 62 § mukaisella yleistiedoksiannolla. Päätös ja yleistiedoksiantoa koskeva ilmoitus julkaistaan Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen verkkosivuilla:
<https://www.ely-keskus.fi/kuulutukset/pohjois-pohjanmaa>

Liite 1. Lepakkolajit, joita Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupa POPELY/2316/2024 koskee:

Pohjanlepakko (*Eptesicus nilssonii*)

Vesisiippa (*Myotis daubentonii*)

Viiksisiippa (*Myotis mystacinus*)

Isoviiksisiippa (*Myotis brandtii*)

Korvayökkö (*Plecotus auritus*)

Kimolepakko (*Vespertilio murinus*)

Isolepakko (*Nyctalus noctula*)

Pikkulepakko (*Pipistrellus nathusii*)

Vaivaislepakko (*Pipistrellus pipistrellus*)

Kääpiölepakko (*Pipistrellus pygmaeus*)

Ripsisiippa (*Myotis nattereri*)

Lampisiippa (*Myotis dasycneme*)

Etelänlepakko (*Eptesicus serotinus*)

Tämä asiakirja POPELY/2316/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
POPELY/2316/2024 har godkänts elektroniskt

Kangas Veli-Matti 30.07.2024 09:53

Melantie Eero 30.07.2024 10:02